

THE WEEKLY
"SAULE" - "SUN."
- APPEARING EVERY THURSDAY -

Subscription only Two Dollars per Year

Represents the interests of nearly 150000 Lithuanians residing in the United States and Canada, and the largest and most valuable advertising paper in the World.

Advertising rates on application.

No. 33

MAHANOY CITY, PA., DIENA 15 PIUTIO [AUGUST] 1895 m.

Roditele del skaitlitoju „Saules“

Platinaus skaitlitas in Roditele „Saules“ per Money Order! Kart turite ant pacio apirkant a, tick sumos, kiek slinciat ir prastico gromoto sumos priešnus, arba Indeksas doleris in gromata ir registravatos!

Jago permanent wiesla in kure ejo laikraszlis ual turi ant skaitlitoju adresas.

Kart turite ant skaitlitoju adresas, tagil indeksas stampa ant konte.

Ne dinkote skaitlitoju tokiam, kuri ne laiko „Saules.“ Jago turi ant pragerimo te gal turi ant laikraszlis.

Kontas geras skaitlitoju „Saules“ prikabas a sawo dranga del ustraszino to laikraszlis.

ENTERED AT THE MAHANOY CITY PA. POST OFFICE AS SECOND CLASS,
MAIL MATTER.

Laikraszlis „Saule“ kaip isz-ejanus katolikiskeje dwaseje pri walo skaitlitoju kontas Lietuwu, ba ne ira prieszys szwentaite ikejmu ir weda kilstancius ant gero kelo.

Kuningas P. W.

Cenzorius dwaseku raatu.

Nedelinis Kalendoris.

Pjutis (August) turi 31 diena

15. C. Inuenigi. in Dangu P. M.

16. p. Rochous m.

17. s. S. Jackaus.

18. N. Helenos.

19. p. Zabaldo.

20. u. Bernardo.

21. s. Joannos.

Ant 11 nedelės ne Sekminiu.

Ewangeliye pagal sz. Morkaus perskrinie 6.

Anuo metu paejas Jezus no Tyraus rubežiu atėjo per Svodo pas Galilejos jures per widuri Dekapolio ribu. Ir atėdes pas Jin kurce ir nebili ir melde Jio kad užduetū ant jio ranka. O paemes jin nuoszale nuo minios, indejo sawo pirsztus in jio auses, o nuspjovės dasilitejo jio liežiuvio. O pawiežejes in dangu atiduso ir tari jiam: Ephe ta, tai ira atsidarik. Ir tuojuau atsidari jio ausis ir atsiriso jio liežiuvio rizas ir gerai kalbejo. Ir hepi jiems kad niekam nesakitu. Bet koodidžeuoj jems insake, tuo daugens apskainėj ir tuodi dėzas stebėjosi, sakidami: Wis ka gerai padari, ir kurceius padari girdinecias ir nebilius kalbančes.

PAMOKSLERIS.

Ewangeliye toji magina mus ant tikre tikejimo ir atsidavimo Diewui, kurio wisogalinga geribi gido ligas kuno ir dušios muso. Tasi kurinis, bno wo pawieku gamtos žmogžukos bunančio grikiai pirmagineziams. Koznas nusidejeli ant duszios ir kurtingiu iur ne biliu, ba ne nori klausit žodžiu Diewo ir nieko ne supranta ir ne moka kalbet apie Diewo apie szau-nibe ir szwentyne wienijente mos su Diewu. Tiktai mi lesta Dwasios Sz. nupelnuo kankie Christus; atidaro anses duszios ir atida ro lūpas ant teisibiu dangizku. Bažniecas szwenta per Sakramenta Kriksto Sz. ir Pakutra, paswekiuna grieszinukis iz dwasios apjakimo, kurtiniast ir nebiliost, pri-wercent jiems milesta pasz-wentiniaciu, o su ija supratima ir pasidabojima daigut Diewiszu.

Zines del Lietuwu

Del kelu Lietuwu iss wi-sokiu szalu Ameriko duodame tokiai atsakima. Jago norite pripigile in ta naudinga insti-tucije, kokin ir „Zwiazek Narodowy Polski“ tai daug ergelo use reike. Kuopa galis susidet iez 5 asabu, o tarpu turi butie wienas sekretorius. Koñas uzmokas ant pradžios 1 dol. ir 15 centu. Apfai po tuom sidabrine spilkla, konstitucije ir kas nedele gazieta.

Reikia adresawot in centrala randa ant tokio adreso:

Mr. A. Malek
574 Noble Str.
Chicago, Ill.

Kaip tiktais kokis sunaris, piłun sunari ir karte smerties gauna pati, ar likusim giminis 600 dol. ba jokio ergelo, o jagu sunario numirs pati, gauna 300 dol.

Ira tai geriause ir naudinges draugiste czion Amerike, ipatingai del žmogaus darbininko.

Matomai laikas pasitaisi, ba welei emesi usz pirkimo „Tukstantis ir wienia nakti“ kuriu-rios da kasztuoja tiktais po 2 dolerius, o ir „Saulei“ pribuna nauju skaititoju.

Be to, ne wienas uszpraszantis „Saule“ klausie kaip uzmo-kei ar igi Naujo Meto ar kaip kitais. Cze duodam iszaiszki-nima, jog gazetinius metas pradeidu tada, no kada kas pradeda skaittai laikas.

Turime ir keliai biniuzierius, jog lauke nežine ko. Ar-gi iki temu sunku uz laikraszlis užsimoket.

Da leidžem po szita numeru, o katrie bus skolningi ir neduos apie sawe zinios, tai bus „Saule“ apie apgarsinta.

Matomai laikas pasitaisi, ba welei emesi usz pirkimo „Tuk-

stantis ir wienia nakti“ kuriu-rios da kasztuoja tiktais po 2 dolerius, o ir „Saulei“ pribuna nauju skaititoju.

Trumps iszaiszkinimas del kelu parafionu:

Bažniecas ira žocnaste žmoniu o ne biskupu; jagu-gi Al-riunei kuringai pradejo ant li-ko biskupu - Airizius užtra-šinėt, tai ne iu-wales. Papio-ziaus, tiktais del sawo naudos, kuri ira po waldze wienos galwos Popiežiaus, net priguli dwaseje o ne tieje namai pas-tatati usz žocnus žmoniu pinin-gus. - Dwasesas bažniecias nukas ne stztant ir ne priwai-atint no biskupu, tiktais mald-namius.

Ira tai kwaika pasaka „bjas-

kupas ne duos kuningo, jagu-

ne bus bažniecas ant jio apri-

szta.“ O kodel Lietuwoje:

Didžiuose, Szwent ažeriej ir

kitos wietuose ira kopolcios

žocnaste parapiju ir tiktais

kuningai priguli prie biskupu o ne bažniecias.

Ira Lietuwei kur dabar twe-

re parapijas ne priwai raszt-

ant biskupu, tiktais ant parapi-

jos arba ant wardo draugies

kokią ten randasi. - Jagu tui-

ngas gali bilia kokoja sale-

je faikit miszes, taki kodel ne

gali faikit parapineje saleje.

Szendien isz tokios prieza-

tes koñno lenkiezko parapijo-

sumiszialai ir pradejo twet-

nezaletas parapijas ir statit

bažniecias. Sztai in trumpa-

laika jan turime: Freeland,

Cleveland, Chicagoje, Oma-

hoja, Neb., Buffaloje, New

Yorke lenkiszka ir Brooklyne

lietuwtyszka o da kiek priw-

ne trukus, tai duosis girdet.

Wisi kuningai ira geri, kol da skoles ne isznomoketas, ne tegul tik ne ira skoles, tada komiteda iszkikina, patis apima walde, o wis kwalliu atsi-randa, ka nesa pinungis ir iszto kungas maitinasi o skarbus krauja use koñna daigta.

Weluk isz laiko priwai

Lankai ir Lietuwi apsiuzire-

ti ir no biskupu atimta, ka ne

dawes ne cente prisawino.

Ziurekite kiek biskupai bleides padari diecezijose, ba uz-trauke skoles ant bažnieciu, o apie kuriais nežine ne kulin-gai ne parapijonai, o pinungis atadawi sawc giminemas - kat-fiszems. Bukiome saugus ir akes atidarikeim kol da ira laikas.

Subatoja numiri Juozas Skroblikas, prigulejo in Dr. Sz. Antano, nes kada buwo pries meta pazeistas, atemi benefita ir pameti draugiste.

Kada menesi jio iszisibaig,

nieko ne mokejo, dabar likos apdegintas ir turejo numirt, o isz Aszlandos szpitole iszgabene-

ten iszwiiri ant koszelinos.

Nedeloje ant farnu Ben-

doraicio arkis iszmuñus dantis

p. Razo waikinu, Antanukui, 9

metu ir da lupas perkrito.

Gaila waiko.

Subatoja sudegino sofle-ri Jona Orina, paciuota zmonu.

Labai baisei apdegino jog

net wisi drabuzeli sudegi.

Ira paciuotas žmogus ir su-

waikueze. Priguli in Drau-

giste.

Ponias Milukas, klierikas,

tikrai darsbajue del giao

lietuwtyszka waikelu. Kas ne

dele susirukias pulki lietu-

wiszka waikelu mokinatikib-

es ir tokiu spasabu tieje wai-

kele užsugus ant zern Li-

wiui.

Poni Juodkojeni para-

da wi saluna sawo žiantui p.

Nor-

kewicui, o pati uszsiemj res-

tauracine. Tures motere spa-

kenesine galwa negu salune,

ba nebageli gana priwago-

ju.

Ant pardawimo salunas,

Ant ulicjos East Center

No. 207 randasi ant pardawimo

salunas labai geri ir už-

namia wicta. Kas pirk, nesi-

gailes, o ne labai brangus. Kas

nori dažint ir noretu pirk,

tegul nusiduoda po tuom nu-

meru.

Hei, Pleasant Hill Lietu-

weil! Jagu ateis in katra grin-

sze galicijokiskas - usisukelis

kalektawot piningu, tai isz-

moniu kura-

peko.

Teipos gi ira didelis laikas

swertw drangiste broliozas,

paszepelos ba jau ira didelis

laikas pasirodit wirais.

Freelando Lietuwei priw-

io ne užmirszt, jog p. Mate-

nusz Makarewicium laidoja ne

baszukinkus labai piguei ir gra-

žiu grabus duoda. Weluk

brolei turet su sawo gentasian

reikala, negu su swetimtau-

ciu.

Chicago Lietuwei daila-ku

wi astronomia apgarsino,

buwus profesorius dogmatyczno teologicos Sei-

nsue. Sz. at. kun. Bartus

Grigietis paejo isz Griszkabu-

SIBEROKAJ.

Drama 4° aktuose, 5° atidengose.

Paraszi Wladyslawas Sorewiczus,
profesoris ir organista Mahanojaus parapijos.

Tolesnis traukis.

W. - Tuojaus tuojaus [ciupineje] kisznius.] Kur-gi asz juos nudejau?

W. - Greicizau.

Waitas s.

W. - Kur-gi asz juos galecze nukiszt. (ejna prie bankos) Jau ira. Praszau pono naczelniuk atiditar.

W. - Atidarak tu pats.

Waitas atidaro.

W. - Jau adara.

W. - Ziuerek ar piningu dąug ira?

Waitas persigandate.

W. - Del meiles Diewo piningu nera.

Walkowas sedi ut stado.

W. - Dek eze ant stało skaitisim.

Waitas k.a.

W. - Just wirszinibe, kas tai gal but, banko piningu nera.

W. - Ka tu szneki?

W. - Banka iszwagi.

W. - Nesirodik kwaſi, kas-gi daugę isz wogs jei ne tu pats.

Waitas su iszgaszezu.

W. - Asz... asz... wa... wagis (ima už gałwas ir puola.) Walkowa in Franiszyna.

W. - Surakiai in pācēs ir inmest in koza iki laikui, pakol no padarisiu sledstwa.

F. - Klausaus jusu wirszinibes. (surisa su pageiba dwejivo wiro)

W. - Susimilekti ant manes nekalto, ne wenos kapeikos isz bankos neiszemēu, keli szintai ir pažicinta, o reszta asz pats wakar indejau ir užrakiniai.

Walkowa liepenczei.

W. - Szalin su juom. (iszwedē waits)

W. Ant senatwes ko sutaukiau. (iszseina)

Scena VI.

Walkowas ir Gurgulias.

W. - O dabar, tai su tawim apsirokuosiu. Buce galejas su jumis kitai apsieit, ale tiek to, tik ant kito kart kad banko piningu butu daugē.

G. - Jusu wirszinibe, prie bankos asz wisai ne prigulu.

Walkowa juokesi.

W. - In ka dabar szneki. Tai jau antras tawo darbas, ale už trecze kert, tai pats neszi len ciugis in Sberije, ba zinai kas tai iszwagimas bankos. O kas swedestwas ižduoda ant vogtu arkli? ar ne rasztininkas? Nors ne seni esmiu, ale wišas tawo piktadaristas zinai.

Tuom kart bus gana, o dabar eik paszauk man Jankeli.

Gurgulis kloniojes zemati.

G. - Klausau jusu wireusibes. (iszaina gi. lumi)

Scena VII.

Walkowas ir Jenkelis.

Jankelis: - Ineina powalei kloniodamasis, ir siuredamas ant kožno kruetjimo Walkowo.

J. - Atejau jusu wireusibes.

Walkowa atakoles prieszai jin.

W. - Ar tu esi Jankiel Joski?

Jankolis spakainei.

J. - Teip.

W. - Ar tu zinai kas tawe ūake? Siberija. Szendien da busi apkaltas ir iszwaritas.

Jankelis k.a.

J. - Ui - as zinai kad ponas naczelinkas ne turit czezo, ir as ne turiu kam tiek daug sneket, geresu no sikiu pasikit, kiek ant to noret uždirbt.

Walkowa a.s.

W. - Teip szneka, tai bus gerai [garsei] Nieko ne maczina Siberije ir tiek.

J. - Ponas galit gerai, kad zidelu in Siberije ne uzsmoka warit, ka jus is to turesit. Duosiu szimta ublu. (iszima piningu)

W. - Malecat! pančcei in Siberije!

Jankelis taikidama piningu rankoje.

J. - ir wel Siberije. As jau in jia penkis sikius ejau o wiš ne daejau. Minske ir Belo-stoke, gubernatorius tiek neima kiek as dar duodu, (kawoya maszna) Galit mania arestatow.

Walkowa minsksczeu.

W. - Tai kaiptu mislini, kad už 100 rublu asz tawe paleisiu.

J. - Daugęs an neduod.

W. - Atmink, kad paskutini karta asz ta darau, ba man truksta piningu! Duokie 100 rublu ir eik po welnui.

Jankelis duoda piningu.

J. - Duodo zodi kad su Jankelu niekad ne pragrainisite. Tik turit ranka ranka mazgont.

Walkowa rengst iszeit a.s.

W. - Ant pradžiu ir tai gerai. Waitas sedi kozoi. 400 rublu kiszenui. (gere ant sza.) O kitoi gmino mažu da geriau nusiduosis. (iszemi)

Jankelis zuredamas ant jio.

J. - Jis mislinas, kad jis mane pabaidis. Jankelis zino kaipt reike apsieit su ponu, kaipt su chamu, ir kaipt su tokeis naczelinkais. - No chamu wisada tik imk ir imk, duot nerejk niek. Kad. O maskolus nors kitras, tai jam szendien

dawai, rito jis wel ataduoda. Tegul jie ne misliu, ne Ruskis, ne Wokietis, ane pats welnes žida ne prigaus.

Uždanga nusileidže.

AKTAS. III

Scena perstato gūtumai dailė giraite, po deszinei namas su gonkelem, ant dviuoju stuþu, gonkuose suolelis, gūtumai po katrei duris ir medis, kureme stovi pawelskas Motinos Diewo.

Scena I.

A n u p r a s i r O n a .

Sedi ant suolelo.

Ona pasvirus ant tewo peties.

O. - Ach, kaip czian linksma ant swiežio oro. Geras žmogus tas Wladimiras, kad ne jis, mažu ja seni butume saules ne regeja. (powalei smutnei) O mažu but ir gereu buve ...

A. - No tos wałandos, kaip tik sufruke to sweczio, lengwe mano szirdz̄e dusaut. O szendien matidamas tawo sveika, turiu su tawim pasidalit tuom džeugsmu, ale isz laik perserzszu, kad perdaug saw in szirdi ne imtum.

O. - Klausaus tawes tewe.

A. - Tu pati gerai zinai kokiui buvo Wladimiras laikie tawo ligos, kaip galedamas dažurinejo, kad tie greicizau pasweikum. Tai nera diwo, kad in jio szirdi inpuoli kibirksteli meiles del tawes, in dabar storosie two rankos.

O. - Negalima apsakit, kaip asz jiam esmu dekinga už jio pritankuma. Ale motere jio negalu but.

A. - Norecze zinot delko? jis ira žmogus mo kintas ir turi gera služba.

O. - Dwi dieleis perszakados perima, kad esmu prisiekus meile wienam, o antra, jis ira ne musu wieros - Maskolus, ir tiems stuzina, kurie moilaes Stasinska iszware in Siberije.

A. - Tawo teisib, Ale ar tai galima neužkenst žmogaus su gera szirdz̄e už tai, kad jis kitos wieros, jis ne kaitas, kad užgime maskolum, o izs antros puses, apie Stanisłowa nera jokios zinios, ar ne, o asz norecze tawo ūaiminga matit ir ne norecze kad sierata liktum.

O. - Swietas ilgas ir platus, tai ir del sieratos wites bus,

Pawelkici man eit pasimelst po tuo medziumi. (eina po walei gūtumai po kairei, Auupras wałanda žiuri ja ija, paskui iszinea gonkoms podezinei, gūtumai po kairei, girtet giedojimas Wladimiro. Ona susiūlko widuri scenos.) Ach, tai Wladimiras, tokus graudus jio balselis, kiaurai szirdi pereina. (daesia už scenos) Kas tai gal but, kada tuk iszgirto jio baſla, (eina tolau) vienos misles mane apieidžių nuołatos klausau.

M. - Reik jau eit, parisvarit galwielus namo, ba wel gausiaus muszt. (uždengi akis ir werke) Biednas Motiejelis, biednas.

S. - Szirdz̄o mano diauzges (pamato Motiejukas) Keno tas waikas waiskawo mandiero. Kas tu perwienias?

M. - Asz! asz esmu seirata. Tewa mano pajeme in turma motina karczemoi gere, o asz alkansas. Ach! kaip asz noriu walgit.

S. - O kaip tu wadinies?

M. - Wadinius Motiejukas. Tewa mano buwo waitu ir norejome paczuiot su mokintajaus duktere, ale...

S. - Ka jis szneka, turbut kwailioja.

M. - Tika teisib sakau, tiktai tam wisam perszakadije wienas ruski, ir dabar jis turbutenisis su jei. Ba kaip iji sirgo, tai nuolat priejios dejo, o kaipt ista, tuojuas nusidawi ant spaciero.

S. - Waikas ar tu turi sumaiszta prota, ar tu mleuojil

M. - Biednas Motiejukas niekad niekam ne pamelawo.

Stanisłows in sawe.

S. - kaip tai ira? Ona - ne, tas ne teisib, metas.

M. - Teip, teip, ta pati Ona, galitija pamelawo. (rodo gūtumai)

Zurek ten po kairei krumuose, tai iji su ponu waiksczioje. O dabar qaz turin begt in lauka galwiju parwarit, ateina szturmias (ižbega po deszinei.)

O. - Paklausiu pono, ar-gi rokuctumet sawes werta asba, katra pirmi septiniu metu atidawi sawo szirdi tam, ka lieje sawo krauja už te wine, o dabar waiotie urwose Siberijos, skaitandas dienas ir adinas ir ūakdamas tos wałandos, kad welej sugrižt pas ta, katra jian wiera lig smercziui.

O. - Paklausiu pono, ar-gi rokuctumet sawes werta asba, katra pirmi septiniu metu atidawi sawo szirdi tam, ka lieje sawo krauja už te wine, o dabar waiotie urwose Siberijos, skaitandas dienas ir adinas ir ūakdamas tos wałandos, kad welej sugrižt pas ta, katra jian wiera lig smercziui.

O. - Prasau to man ne szneket.

W. - Teikseis downantie, jog tiep daug szneku. Nieks teip ne žino pustini Siberijos, suimtis ir jiswariatas mažu waiku budams in pustines Siberijos.

O. - Kaip tai? ar tai jus esat Lietuwis.

W. - Teip ira. Esimu Lietuwis, suimtis ir jiswariatas mažu waiku budams in pustines Siberijos.

O. - Kaip tai, - ka-gi mažas waikas galis prasikafst?

W. - Asz ir nežinav, kaip tik galu atmint, budamas da mažiuleliu waiksczio, wieni nakti apstojo muso nama, koki tai nedori žmones, tai buvo Maskolei, motini tuojuas suriso, o asz pradejau werkt isztieses rankeles prie motinos, tewas priejies spire su koje, ir pasake:.... imkit sikiu ir ta szuniti, tegul cze ne kauke! Tuos žodžius ir werktas motinos tiep gerai pamenu, jog rodos wakar tas dejosi. Po tam weže mus gana ikgai, ir ant wienos stacjies perskire mus.

Buwo tai baiseuse wałanda, kurios jokis liežuviu ne gal apsakit, nedori žmonis izspiezis mani isz ranku motino, o iji gine mane kaip galedama. Paskui nedori maskolei pradejija su nagaičiamis plakt, ir ten nebageli Diewui dusze atidawie. O mane iszwezi in gūtumai Rosijos, idant padarit maskolum, o kaip sukiu Laukai priesz maskolu, mane atsiunte su pufku, idant muszt sawo Brolius. Ar tai mano ne baisesne dalis už to, kuris pralejio krauje, ir dingi apgimine tewines.

Ona paduodama abi rankas.

O. - Dabar matau, kad daugen iszkentejai, kaipt me wiši, ir laikie wisu tuktejimu ne pa-

lowei but tukri sunum wairgingos Tewines. W. - Bjauringuosi taža mandiera kuroj esmu suveretas; kat tiek ~~asza~~ ssw prikanke szirdi, wiška mesciau po kojo.

O. - Tu esi sierata ir asz sierata, milekimes wieni kaipt smerczei, ale teip, kaip brolis su...

Wladimiras meta no sawes mandiera.

W. - Prasau na baigt, jau man užtenka. [ima wasarinis kitieliu ka kabojo ant stuþu gonku] Dabar jeigu pawelis, prasiwaikscziosim wałandele, tai bus swiekiu.

O. - Kodel ne... (ima už rankos ir eina gūtumai po kairei)

Scena III.

A n u p r a s i r O n a .

Scena perstato ta pati ka treczem akte.

tikta gal ziuo, kas tawę milejо. (girdet greusmas)

Uždanga nusileidže.

AKTAS. IV.</

